Контрольный экземпляр

Массе а мехий пропетарей, вIашагIкхета!

Кхоана-Советски Эскареи ТIема-Форда Флотеи Да

СЕРГАЛ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 22 ФЕВРАЛЬ, 1986 ШУ. ★ № 23 (7214). ★ Мах 3 кеп.

Похода арадовлаш да кемаш. Фийла ду гIулаех цар вницлошш. Дашт эргайоахаш тоаю шоай тIема говзал ЦIеча байрахха Каспийски Флотнле фордахоша.

Хlара минот дIаязъель я кемаш тIарча вахара. Духьдуъача вводненга отработка яр, политзанятеш, специальносташ Iомаяр, дисциплина а. Дlаязъеш — ша моллагIа гIулаех толаме чаккхдалара фактор — лахха латт тIема фордахоь.

СУРТА ТIА: тIемеи политически кийчоп отличник, комсорг. I статья старшина С. Клочков.

Я. ХАЛИЛОВА сурт. (ТАСС фотохроника).

КПСС XXVII СЪЕЗДА НАКЪАДОЛХАШ

Лаьрхlар кхоачашду

Парте врIевнара XXVII съездхьаеллача денга кхачалехьа планал сентIа ах бIаь тоин мехкадаттеи 200 эзар кубически метр гази яккха деххарач тIаийладар «Сумгаинефть» НГДУ мехкадаттахула. Цу денхарех шоаш толаме ловрлабарах рапорт делар цар 19 феврале. Коммунисти форум хьаелла цу юхедисача деношка планал соиIа тоинан «Iаьрна долушъ нтташ эзаран кубически метр гази яккха дерзI тар. Лаьрхlар кхоачаш а деш наччаккалхеи планал соIа пай-хьалхе эзар сом мах бIаь товарни продукци ехкай цар потребителаца. Къаьхьегама овсале лаххьара задани 1,6 процент тIехкоачашъяй НГДУ коллективо.

Массаза санна социалистически яхье хьалха а латташ, хьанара къаьхьегаш и ухъаза Летников Николайн, Гагиев Бек-Хани керте латтача мехкадаттеи газ йоахача бригадай коллективаш.

* * *

«КПСС XXVII съезда — хьинарча къаьхьегама 27 декада!» яхача девизгIа шерра социалистически яхь йоарзиаьча Горячеводски бурув тохара болхий управленне бурвздеттарашна дика къаьхьегама совгIат эийдь накъаьлхьаб паттеи аргIанарча съездо. Шиа бетта планан 25 февралеи яхоачаш а ешъ, планал соиIа 40 метр бурув тоха дош деннадар шер. Хlаьта хlанзлехьа паччаьхьлкеи планал соIа цхьа метрал тIех бурув а теха, тIа-тIа шоай толамаш дикагIа хулийташ ба уж. Къаьхьегама овсарле лаьхьара залани 168,8 процент яхоачашъяй УБР коллективо.

Царна юхье а белгалъ-ваьлча дика къаьхьегаш а буровой начальникаш Драворубов Алексеи Дугаев Iаьлен керте латтача бригадай коллективаш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Сийле хийла хьалхалаттарий!

«КПСС XXVII съезда — хьинарча къаьхьегама 27 декадаIа яхаш девиз а йолаш Нохч-ГIалгIай АССР городаша, районаша, къаьхьегама коллективаша съездел хьалха пелвалча социалистически яхьа итогаш яьй КПСС обкома бюрос, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совето, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо.

КПСС обкома бюрос, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совето, облсовпрофа президиумо, ВЛКСМ обкома бюрос белгалдовкеи, съездал хьалхара къаьхьегама вахта йолча юкъаьгIа Нохч-ГIалгIай АССР къаьхьегамхоша, КПСС ЦК апрельски-галдовкеи, съездал хьалхара къаьхьегама вахта йолча юкъаьгIа Нохч-ГIалгIай АССР къаьхьегамхоша, КПСС ЦК апрельски-октябрьскеи (1985 ш.) Пленумий решени чекх а йоахаш, республика халкъа бахьан регIабоарлабеча, цун материально-техническа база тIоаттъеча керда толамаш дахьа хилар. Хьинарча бу йолча производственни эффективность лаккъяра дахьье, къаьхьегама дисциплина говеенаш, экономгIа пайда эа материалин ресурсех.

Съездал хьалхара социалистически яхьо яйдъеш болллохь специалисташ къаьхьегамеи, политически хьинар. Дlахо яьржай керда инициативаш, къаьхьегам вIашгIеъьалбанкарен шуна стимулировани ярея прогрессивни формеш.

Социм тIаийладе я моттигаш эхожее:

РАЙОНАШТА ЮКЪЕ:

Хьалхара моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байрахь а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

Промышленносте НАДТЕРЕЧНИ РАЙОНА.

Юрта боахаме НАЗРАНОВСКИ РАЙОНА;

Шолларlа моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен диплом а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

Промышленносте ШАЛИНСКИ РАЙОНА.

Юрта боахаме СУНЖЕНСКИ РАЙОНА;

Кхоалагlа моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен диплом а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

Промышленносте ВЕДЕНСКИ РАЙОНА.

Юрта боахаме СОВЕТСКИ РАЙОНА.

Производственни Iилма-производственни объединенешъ управленешъ юкъе

Хьалхара моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байрах а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

СССР 60 шу дизара цIерагIча «Ортгехника» яхача грозненски производственни объединенена, «Грознефть» объединенена.

Шолгlагlа моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

шурий промышленнота объединенена, «Гроэтрубопроводстрой» треста.

Кхоалагlа моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен диплом а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

«Промавтоматика» яхача Iилман-производственни объединенена,

«Грознефтехимремстрой» треста.

Производственни коллективашта юкъе:

Хьалхара моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байрах а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

«Старогрознефть» яхача междудаттон газин йоахача управленена,

Н. Анисимова цIерагIча мехкадаттеи чакхдоахача новогрозненски завода,

«Союзавтостром» яхча ВНПО опытно-экспериментальни завода,

«Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни завода,

вIашгIитехача Грозненски ТЭЦ-а,

«Чечинтелерадиобыттехника» яхача объединенена, сигнализацен бухзанен Грозненски дистанцина, радиотелевизионни передатчикан оча центра,

№ 7 йолча треста ГМПС-а,

Нохч-ГIалгIай гIишпоп-яра управленне № 7 йолча гIишпоп-монтажни управленена,

столовей треста,

ГрозНИИ института,

Ведени районе Орджоникидзе цIерагIча колхоза,

Надтеречни районе «Гвардейски» совхоза,

Шалински районе «Московски» совхоза.

Шолгlагlа моттиг

КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

«Октябрьнефть» яхача междудаттеи доахача управленена,

Грозненски ремонтно-механически завода,

Гудермески медицински инструментий завода,

Макаронни фабрикаса,

«Межхозлес» яхача объединенена,

«Союзавтосталь» яхача управленне «Чечинстройтранс» яхача производственни автотранспортни объединенена,

Ленина орден лелаеча «Шелковски» госплемзавода,

Шелковской района «Каргалинский» совхоза,

Надтеречни района «40 лет Октября» яхача совхоза.

Кхоалагlа моттиг

КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен диплом а луш, республикански сийлен Улгта тIа а йоаккхаш:

Старопромысловски бурунтохара балкий управленена, гIулаех а йоаккхаш цIерагIча «Электроинструмент» яхача завода,

№ 3 йолча мабух ява завода,

Шалински района «Искра» яхача совхоза,

Сунженски района XX партсъезда цIерагIча колхоза.

Съездал хьалхара социалистически яхье призовой моттигаш яьхача районаштен къаьхьегама коллективашт соогIате «КПСС XXVII съезда сийна лелаяьча социалистически яхье котъяьнаяр» яха КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома памятни знакаш хьожеа, соогIате съездехьа а луш, «КПСС XXVII съезде тIийнача къаьхьегама соогIате Сийлен книгаш тIа дIа а хьэеш.

АГРЕССЕ КХЕРАМ БОЛЧА ХАНА

23 феврале белгалдовкеи СССР Герзашцара Низашъ хьадь 88 шу дизар. Цунца дувзаденна АПН корреспондента ФЕДОСЕЕВ Станана хьамаьл ду СССР оборена министра заместителнца, эскара инаралца Владимир ГОВОРОВЦА.

— Хьо, советски военачальникий иоллагIгIа хоахлах дарлхи а метаргIолаш ца мотт сона. Хьалхардлар — уж ба граждански тIемах чакхбаьнарш, гитлеровски фашизмана лаьттача тIема хьалача шерашка вай эскари флоти котьлонга дигараш.

— Баьккъа, тахан Советски Герзашцарча Низашка гIулаех деш ба граждански Сийлахь - боккхача Даймекеи тIемашка дагьа лаьларий къоначин къинтIерий кхоачаш, цар турпала традицеи яхьа ма йоаттIара дIанхьхьаш ебеелш. Дуккхачар дезарий биографи а дIахо хьу, шоай вахар башха-дикача гIулаеха — Даьхе лорарлара а хетадеь. Царех эпсарш, инарлайн хинна, тайп - тайпара командин гIулаеххаш тIа ба уж хIинз эскарен флотеи. Вай массане а вовай низаш, пишпеш, оттаг IIатгер Герзашцара Низаш «Iогlгlдора, хьалкъ бакъду исторе санна, къеи эскареи доккхагIдолча ноахалий традицеша тешаме хила, социалистически Даймохк бовъоцца лорабеш хиларца гIерт вай. Аз ишта аргдар: Дьахеи, социализма, лаьттан тIарча машара кхела хьалхар шолхонца бехкъахам тIабуж вайна.

— Хlинзарча хьалашка малагIа гIулаех кхоачашде дезам да Советски Герзашцара Низаш?

— Чурча хьалашка дилларча эскар яшаш яц советски общество. Арахьарча хьалаша — хlара денна вайна гуш дола агрессивни гIулаеххаш доахаш болх империализм йолаш хилара факторо — леладайт вайга из. Духхьал СССР-н еррига социалистически содружествеи арахьарча моастагIеи лорарлара йола средство санна леладеш да Советски Герзашцара Низаш. Уж лорарлна яргIоаьшш хlар баккъу исторе санна, политикаш а, экономикаш а, культурни хьехарга йоккхача говзал яраш еанна республике цIи хеза ба Назрановски района яхаш деладераш. ЦхьаьттаглагIа пятилетка планал соогIа дIаяхха хlама ца эшаш 22 эзар тонн ялат, 15 эзар тонн шекара свеклаш, 5 эзар тоннал духхагIа коартолаш дIаелар Дальхенна. Царна карагIдаьлнанов боагIа мах баьб. 1985 шера РСФСР экономически социальни дегIаболлаяра, паччаьхьлкеи планаш цхьаьттагIа пятилетна заданеши, деххарсаш толаме яхоачашъяй РСФСР Министрий Советен ВЦСПС-еи карара кара тела ЦIе байрахь елар наьсархоша.

Доккхий деккарашт тIейийдеч уж шера а. Уж яхоачашдара тIетIа кийчоп бе бIаьстан кхаллара балхан ший ханнаьха дIа а доладаь, толаме чакхдахара. ДуххагIа терикам тIабахийтаб трактор-ташо, комбайнаш, тIехьовзаш йола техника тоаяра.

Соахка гурахьеи уж Iайн тоае езаш хинначул 1-40 трактороех 110 болх бе кийча я. Цул совгIа план-графикагIа 47 мара тоае иа езача, ка бола ялат, хьажжIаш чуздаш йола 86 комбайн, ерриг са хьехьвовзаш йола техника кийча я.

Бlаьстан балханга техника кхийчъеш деча балхашта тIахьожам лоаттабара районе вIашгIкъеллача штаба тIехьхарча даседане белгалдаьккхар трактораш-хьаьста дина «40 лет Октября» совхозе тоаелга. Цунна тешал ду уж цифраша а. Масала, дIадалча шера йиъларIгIа кварталеи планагIа 10 тоае езача 16 трактор кийчийр совхоза мехмастерске хьаьхлегамхоша, 19 трактор тоа а эй, тIехкоачашйор уж шера тхьолагIча кварталца планан а. Иштта из дале а балхаш хоасоцан мастерске. Кхы а 6 трактора текущи ремонт е лаьрхIад цун болллошш.

Совхоза мастерске тхо долча хана шоай трактораш дIайира балхна механизатораш: Горюков Лом-Iали, Арчаков Батыр, Тимуркаев Iса, мар бар цига. Мострапша, кхыча оагIаллаца болх миша бу хьеначул тIехьагIа шоай машинаш тешаме тоалрах дер тIара барнал аьлар цар мастер-наладчина Яндиев Русланна, токара Юсупов Iадрахьама геттара рьяза хилар уж ашка пхьарша Гаджев Гурсмана, Кодзоев Хамзурада Сельча балха а. Мастерске коллективе яхье хьалхалаттараш а уж ба.

Бlаьсти гаргагIортарех хурдгIа-ях из. тIехьхарча хьаеш уж дерзI дийлаьча духха балхашка. тIехьхьовза техника тоа а эй, кийчоп мутIаре дIаоттадь дуккха ха яле а дог ца Iабаш цунна кхы тIа а цхьаца Iунал де гIерташ болхаш хул механизоташ. Хlаьта совхоза тIехьхьовза инженатарь тоаеш кьаьстта дикка дагьа лаьцар яхоалагIча отделенерча юртбоахама маиший механика Зурабов Мингайла, тракториста Дугиев Мансага.

Соахка гурахьеи уж Iайн план-графикагIа капитально тоае езаш хинначарех тIехьхьара трактор уж шера февраль бутт болалуш арабларнан «Назрановски» совхоза мехмастерскера. Хlинз шоай берриа терикам ка болаш а йолаш хьажжIаш чуздаш комбайнаш тоаяра тIабахийтаб ду болхама ремонтхинаша. Из болх беш яхь звено механизаторашца царел совгIа шагIЬеллача кхы а шаI я. Поаьхо яьй комбайнаш тоаяь болхаяраш делийайта бIийхача кхачанца Iалашбара а. Иштта уж гIулаехаш дагьчул тIехьагIа нормаш тIехьхоачашъяй пхьаьт хIара санна. Хlаьта яхье хьалха ба комбайнераш Оздоев Уматтирн, Зязиков Мусса, механик Беков Темирсултан, цун гIочча Торчиков Товсултан, хьыбараш.

Хоалуш да комбайнаш тоаяра болх Назрановски районе ужк шера дикагIа вIашгIтехьбаьккхалга. «Знаменский» совхозе а еррига шоай 24 комбайн кийчоп мутIаре дIаоттаяь хIанзле. Цар хIара оаттахьо ишта болх бу хьежачул тIехьагIа мара хьалийаяь уж лаьрахIа йолча комиссе ремонтникашкара. Ара латташ талхарйбоацап царна тIара Iолыкхай электрообрудовани, IIанараш, хьамча оасш, полиэтиленови пленка тIа а хьоарчаш, дIакъайлад мотораш, мукхъяр кхераме йолча вIашгIтехьалучуа моттигашта машиний дьатта хьежкад.

Уж товеш хьинарре дакъа лаьлар юртбоахама машинид механика Тумгоев Салс, механизаторша Угурчиев Iамархана, Гиреев Машпарина, Дудуриев Хьусеп, Гайтев Татархана, кхычар. Комбайнаш тоаяра шага оатхалаца Iалаш а ешъ, совхоза донкха новыкъеташ дир районна агропромышленни комитета механизацеи электрофикацеи ира службас а.

Лоацца аьлча, бIаьстан балхан дIадоладе района еррига техника кийча тургIорларех шеко яй. ЦхьабогIа, ремонтни балхаш дагьа ха кхы а лоацъе йиш хулийтача таронех кIентта пайда яйгаь IIхьалолча боахамашца, «Знаменский» совхозе яхы а кхо трактор йисай кэпитально тоае езаш, хIаьта-бригадашца йолча дIахьайтаяена текущи ремонт эш. Царна шиа гIулаех дара бригадашка мехмастерскера специалисташ балхийча дикагIа гIулаех хургIар.

А. ЕЛКИН.

аlапъа тIаьчъяна республиканскин комитета инспектор;

С. МАДАЕВ, «Грозненский рабочий» газета спец. корр.

М. ХАМАТХАНОВ, тха спец. корр.

Съезда делегаташ Москве дIабахар

Уж деношка Москве ший болх дIаболабеллера КПСС XXVII съездо. Берриа советски нах а санна политически а къаьхьегама а хьинар вайдена боацш съездел хьалха. Нохч - ГIалгIайчен къаьхьегамхоЙ. «КПСС XXVII съезда — хьинарча къаьхьегама 27 декада!» яхача девизгIа йоаркъаьлча социалистически яхьа итогаш ю къаьхьегама коллективашца. Дог деладеш да царех дуккагIъарвоацца уха хоаман — съезда хьалхара деххарач толаме яхоачашдац.

Парте эгтара йоккхагIолча форуме бахьйта республика коммунисташа хержаб шоай дикагIолла къонгаш, механарий, Нохч - ГIалгIай областной партийни организацион — Ведени района Орджоникидзе цIерагIча колхоза председатель М.А. Мугадаев — «Гроэтрубопроводстрой» треста управляющи, В. В. Тхачева — «Старогрознефть» НГДУ оператор, А. А. Опрышко — «Промавтоматика» НПО генеральни директор, З. С. Магомадова — СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически завода лаборантка, Н. А. Кочеткова — Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доакъар нийдеча цеха начальник, Г. Ф. Кириченко — Гудермески медицински инструментий завода токарь, Б. Г. Кодзоев — Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхоза звеньевой.

Р. АУШЕВА сурт.

Деррига а сага духьа

Самардйнахьа коммунистий форума балха юкъе дакъа лаца Москве бахар вай республинера делегаташ. Царех кхыаанера — Ведееки района Орджоникидзе колхоза председателана Хусанов Абубасан Арсановича къамьел хилар тхо корреспондента.

Уж шера шура йохнара хьалхарча квартала план 16 февралеи яхоачашъяй оахь, аьлар цо, хIаьта дулх дIадалара ах шера яр — 70 процент. Дlадахача шера-шера хIара яхоабаче Iаттагара 1800 килограмм шура яьккхай доирашна, планагIа яккха йоагIар 1650 килограмм йолаш. Уж шера 2000 килограмм яккха лерхI.

Тхьамма духхагIа хьалхеде а из докъаьдара эта суливаьлтъе а халлача балхашта духхагIа механизаци е а дага я колхоза правленеи.

Дlадахача шера боахама хинна цIена пайда 300 эзар сом гаргга ба. Тхьамма леладарех хинначул из духхагIа даьхье.

Духха балхаш дерриа социальни сийат тоадеш. Масала, Мехкете уж шера хьаелаьрья музыкальни школа. Сельментаузене школ. ШийтталагIа цIийлечена чакхъьллаеча къьлъьб йоаккхаръя спортивни комплеси цех ду бассейни.

С. АУШЕВ.

ГОТА БАЛХАШТА КИЙЧЛУ

РЕЙД

Кхоана-Советски Эскареи ТІема-Форда Флотеи ди

Ахьнай

АГРЕССЕ КХЕРАМ БОЛЧА ХАНА

(Йнстедоалар. Долалур 1-ча оагІо тІа).

пайда ийцабац е ацарг а бац халкъий хьаштанга мегаш доацача гІулакхашта. Советски Эскари Флоти цІенна хинна а даи е хург а даи кхыча халкъашта духьеле дерзадаь. Уж — пальхача, Советски Союза хьаштанга, ерриггна социалистически содружества хьаштагІта тІакхода лерхІарашта бола уьзара инз. Шоай гІулакхаш СССР Герзашларча Нихаша кхоачашду паччахьалкхений — Варшавски Договора доакъошкой вежарашка долча эскарашца оагІув оагІоь а теха. Цудухьа даим нийча да уж социализмана карагІдахьнараш, машара гІулакх лорадеь.

— Йзнаг!ихьийтача Штаташка дувц, хІанз тІема-стратегически паритет толхалй, тІема сопле тахан Советски Союзера я, цо дуненн хьалкъашта юкъера деххараш «телхадУ» яхаш. Фу ала меларгда тІема низкий бооранен САСШ-е хьеІнаделлача телхіеДерийн хьакъехьа?

— Цу тайнарча пропагандо лерхІар кхетадеш да — США-си НАТО блокон тІехьтІехьа тІоаргІарла сш латта тІема кийчо бехназа яккха гІертлнга. Цудухьа цифраш кегаю, факташ ахамачхьа йоах, факташ оанаш буьц. Тахан дукха сонТІа-эшашгІа боацаш цхьатарраРча боарамеле латт оагІонн тІема ниэаш стратегически ядерни герзашка диллача а, Европера юкъерча гаьналга кхувеча ракеташка диллача а, массазарадараш санна долча герзашка диллача а.

Тіема низаш дукха совгІа оцанагІа доацаш цхьаь боарамеле хилар — ядерни герзашта доазув оттадара процессана хьалаза яргІонна лард а хІинта ишгта машара цІахьаьккхи хьалъа-ттъара лоархІаме фактор а.

Факташа хьакъонх, тІема совле яккха гІертар Советски Союз а йоацаш, ВІашагІкхийтта Штаташ хилар. Шоай гІулакхаш цхьан тайпара хьуладеи бехказдахеи а гІерташ, вай мехка чухохм цар керда стратегически герз дІадоаржадара, ударни космически герз хьадара программа чакхъяккхара, «седжашкара тІемаш» кнИчдара Пентагона масседолча хІамчул тІоаргІарла новкъарло еча ПРО а ОСВ-2 а Договора положенешца дувзаденна. Масала, Вашингтоно хьаю «герзаН воаккхаш» эгГара хьалхара ядерни водж тохаш йола потенциал: уж

— «МХ», «Трайдент-I и 2-а» яха стратегически ракеташ, В-1В, «Стелт» яха еза-йокхий бомбардировщ и к а ш, «Першинг-2» яха ракеташ, геттара гаьна кхувса тІкъаманаш дола аьарш ракеташ. Хьаста из дерригга а ОСВ-2 яхача Договора духьала да. ПРО-х дола Договор телха да ударни космически герзашки кийдара. ракетапота духьалараи оборона шерра масштабни система хьаьрга.

— Хіанз космосах дегаонйле хІама ю ВІашагІкхийтача Штаташ?

— Из леладу цар космосара сиолла тІема совле яккха дагахьа. США-с сихдаь ядерни герзаш хьаде доларах совле хьакъаяь царга. Цхьаннена тІехьа шоллагІъяр йолаш кийчъяьл цар стратегически герзаш керда системаш, цхьабакъда, царех цхьане а хьоахаваьбаь уж лаьрхІар кхоачашдарга. Цар гІулакхашка хьежка яюп тел СССР-о. Доп доацар хулийг ядерни тІем тІа котало ларкха дагахьа Вашингтоно деча доарХІамех, хІана аьлча, хьа хьеп бохаш ишгта ба Советски Союзо хьалхабоахар.

Цу хьалашна социализма мехкеч тІех наьха санна йокха тІема совле якхха а дерригга дуне шиН лоІама кІел оттаде а дагахьа йердача «Федна метгел херкаи США-с космос. Цхьабакъда, ухказа а «ъа зехьа хьег Вашингтоно, Дукха ха йоацаш М. С. Горбачева хьа ма кхайкадарра: «Космически хоккаме воаш тІехьадиларг кхераш вай, нагахьа санна вай из ца бича ца дуте. Юха а вай тІемеп технологически тароиех фу довлл хьежка эшаш дац. Сов деза, мегтта доалургдоадош дева, хІан тарду из тайнеи США мен хинна ца ieш, ерриг-чача адаьлелла а». «Седкъашкара тІемий» программа чакхъяккхаро тсхлкерг-ча тІемий, тайпара юкъера отношеней ерриге систе-ма, тІахьожам оттабдургбоацаш сихдаІтаргдар хьадеш латта дергдоадош тІехьа-я. Долла хІама боарамагІа нийсдаь да цу тІа. Тешшаме тІахьожам оттабелга а да, иотгтаншара инспекцеш а чулоацаш.

Советски халкъа бІарчча тІема цкъа дагьа болча Герзашцарча Низий тІемахоша дег тІара къоабала а ю, хьал а вай тІемеп Советски — Сотоки Тайпара хьа-ъа латт. Цу хьанъехьа керда предложенеш я ух шера 1о январе КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева ийча Заявление тІе. Фу ваІан долаш я керда советски нинДатинаш?

— Эггара хьалха хьадда, белгалдарча хаина лаьрхІама тІема оттаю деррнгача дуиеи тІара ядерни герзаш дІадахара. Из болх этапеглеи дерргІеи ихоьмаш а бош, ядерни герзах Лаьтта мукъаданкхара процесс гІертар-гІарча 15 шера, бешта аьтча кхача Договора духьала да. ПРО-х дола Договор телха да ударни космически герзашки кийдара. ракетапота духьалараи оборона шерра масштабни система хьаьрга.

— Хіанз космосах дегаонйле хІама ю ВІашагІкхийтача Штаташ?

— Из леладу цар космосара сиолла тІема совле якх

ПАРТИЙНИ ХРОНИКА

ГРОЗНЫЙ

Цамалара тIехьа вьовсан лоттабеча Ерригсюонни шиЙ лоламагIа йогIча общества Грозненски городской Совето уьйх дешоша чакхъьякхай юхьыанцарча организацийн председателийн секретарийн аргIанара семинар. Из хьайийлар городской совета председателя, техническ Ималий доктора Г. А. Айратова. Семинаре докладаш йир города мерттерча нарколога К. А. Идрисова, совета бехитохкамеча секретара Г. Ф. Галковас. Семинаре къамалъ дир КПСС Грозненски горкома пропагандан агитацен отдела заведующе А. В. Белякова.

+

ВЕДЕНО

Уьх деношка парте Веденски райкоме хилар бюро аргIанара заседани. Бюро ладийIар бувзама районни уьна начальника комиуната Габашев Магьамадхан Альвиевича йьча отчетага. Заседане йийцар цаI долча политден итогаш, КПСС ЦК социамга хьежжа доахан Iангара дахарахь хьайбаш леладеллаитта идеологически Iалашо яраси дола дешаш. Иштта дийцад кхувш боагIаратта кIетам балара болх тоабара -парте райкома бюро декхарех а цIеча уголовни балхах а дола дешаш.

Дийцача дешаех доагIлаш дола социамаш тIаийцад.

+

МАЛГОБЕК

1965 шера 26 сентябре хиначча КПСС горкома 9-ча Пленума социам кхоачашбарехь тIехьажарамашца идейно - политически, интернационални, тIемапатриотически кхетам балара тIулакх тIоагIдарехь ягача ден лоа вестIагIа собрани вьй «Малгобекнефть» НГДУ коммунисташа. Дийцача дешаех тьадда социам тIаийцад.

* * *

Город Малгобеке парте горкома хьалхарча секретараца Т. Албаковица вIашагIкхетар хиннад района юхьыанцарча комсомольски организацеен секретарий. Тимерхан Джабраиловича гулбеннаршца дийцар Iадахача пхе шера карагIдийннарех, нийсдалийтача кхоачамбацарех. Гулбеннараша давча дуккхача хатташта жоп делар цо.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума аргIанара заседани хиннад. Цига ладийIад тIехьажа корта бохабу малараш мелера Iаламкхкхад. Заседани дIаьвьлар законодательство республика пачхьалкхехь организацеен председателийн секретарийн аргIанара семинар. Из хьайийлар городской совета председателя, техническ Ималий доктора Г. А. Айратова. Семинаре докладаш йир города мерттерча нарколога К. А. Идрисова, совета бехитохкамеча секретара Г. Ф. Галковас. Семинаре къамалъ дир КПСС Грозненски горкома пропагандан агитацен отдела заведующе А. В. Белякова.

Уьна денош парте Веденски райкоме хилар бюро аргIанара заседани. Бюро ладийIар бувзама районни уьна начальника комиуната Габашев Магьамадхан Альвиевича йьча отчетага. Заседане йийцар цаI долча политден итогаш, КПСС ЦК социамга хьежжа доахан Iангара дахарахь хьайбаш леладеллаитта идеологически Iалашо яраси дола дешаш. Иштта дийцад кхувш боагIаратта кIетам балара болх тоабара -парте райкома бюро декхарех а цIеча уголовни балхах а дола дешаш.

Дийцача дешаех доагIлаш дола социамаш тIаийцад.

+

МАЛГОБЕК

1965 шера 26 сентябре хиннача КПСС горкома 9-ча Пленума социам кхоачашбарехь тIехьажарамашца идейно - политически, интернационални, тIемапатриотически кхетам балара тIулакх тIоагIдарехь ягача ден лоа вестIагIа собрани вьй «Малгобекнефть» НГДУ коммунисташа. Дийцача дешаех тьадда социам тIаийцад.

* * *

Город Малгобеке парте горкома хьалхарча секретараца Т. Албаковица вIашагIкхетар хиннад района юхьыанцарча комсомольски организацеен секретарий. Тимерхан Джабраиловича гулбеннаршца дийцар Iадахача пхе шера карагIдийннарех, нийсдалийтача кхоачамбацарех. Гулбеннараша давча дуккхача хатташта жоп делар цо.

Съезда сийна

Грозне. кепIйоззои ЦIаIа хьайийлай КПСС XXVII съезда хеташ «Съездагара съездата» яха документальни художественни фотосуртий выставках. Из нийчьай Нохч-ГIалгIай АССР журналистий Союза фотожурналистий сенис.

Выставке гойташ да 50 гарга сурт. Цар дувш республике хиннача экономически социальни хувцамех, советски наха дахаран къастоламех, коммунистий гIулакхех.

Суртий автораш ба фотожурналисташ Н. Кобонашвили, В. Юнцевич, С. Хугаев, В. Елизаров, А. Рогов.

МАРКАША ДУВЦ

Хlара бIешиерно шийх бола дагалоацъа битаб Кремлерча гIирсашка. Вай хана ухаха хьалъяхтий сийлахьа здани — Съездий Кремлевски Дворец. Эгlара хьалха цун наIарах хьайийлар КПСС XVII съезду болх бечаденошка. Цу хана дело Дворецке хул еррига коммунистий юкъара совозни форумаш. 1986 шера 25 февралехь Тlаэпургба парте аргIанарча XXVII съезда делегаташ хьашийл.

Цкъа санна дуккхаза а почтови министераш тIеи маркировани конверташ тIеи сурташ гайта йолча съездий Дворецо цецвокнех ший монументальностага. Хlанахьара архитектуре конкурсера хьалъяь общественни здани тIехьахьарца исторически тIирсашца дика таръе вIашtIекъьдьяьнад тIирсаш хьалдеча говзанчий. Из дика бIаргагу 1976 шера аралымача почтови блока тIа яьккхача Кремлевски ансамбля панорама тIа.

Бакъда, халлагIа бола ниъ хержаб говзанчина. Кремля юкх зданеашца тара хурийлаш хьалъе биш яр из Дворец, Даяхача ханашка цкъа санна дукхазза а нийсденна ма хиллара.

Гонахьара тIирсаш Дворецо ций йоккхалла хьуре дергдоаган цун дукхха тоъмецеенеи лаьттан кIал аьй, пенаш 15 метр кIоарга Iочудош. Чьалхенех безаке кхамен декхар яхоачалладьа Москвай керттера архитектор Посохин Михаил Васильевич керге латтар тоха гончача. Ций проект ба-кхьан долаш Ленински премеи ешнай цунна.

Михаил Васильевича дукха ха йоацаш 75 шу дьаьнад. Из шарадерни тIехьара дика аьттув бувлашш хьаденад цун вахар. Шозвтъка шера Москва дегIанхьувларцеи ремонтировкаш ирцеи дувзаденна хиннад Посохина гIулакхаш.

Цу юкъа аралыпача почтови маркаш тIа вайна бIаргагу столицера дукха зданеш, выставочни павильонаш, «Олимпийский» яха спортивни комплекс, Вlаши Экономически новьхсотал дера Советски здани.

М. В. Посохина произведенешка тоъал донкха дакъа Дlалоацъ довзол дехьа хьалъдьяь гIирсаш, эгlара хьалха Москва аргIана дерригугнеи выставкашкера СССР павильоната а лоацаш. Цар архитектурни решенеша хьайхьлад низ болча дипломиках диззаа дола Советий мохк прогресса нькъьяГIа бIуьйлаш болаш хиларх хьаюкхаш дола идейно-художественни сурт-сибаташ.

Цкъьбакъда, деш дола къмаьл Посохина моллагIа бадех дале а, царна юкъе керттера хила а хиннаб, я я сьездий Дворец. Хlанз КПСС XXVII съезд хьаелла да гаргахьалча хьа, вай республике нкъьчаь столица керттерча архитектора проектагIа хьалбача дикагIоллача гIирса — съездий Дворецца сурт гойташ йола почтови маркаш конверташ.

П. МИНАЕВ,
ВОФ республикански отделене председатель.

СПОРТИВНИ НОХЧ-ГIАЛГIАЙЧЕ

КЪОНА ТРЕНЕР

Эгlара лаккерча спортани гонзала школа зале дакъ чIоIлаш а хоам бар сеза. РСФСР заслуженни тренера Эдуард Дмитриевич Якушова, цун кхьа акробата спорта мастераша Качалова Ольгас, Куренкова Татьяне, Володина Еленас, хlаьта ншитта гимнасташа Денченко Анатолеи Маринка Рашидовкаш-м сацийташ. Уж ца вича сатохалуш хиннадан цунга. Грозне ше юкъаIалъяча, ца йолча зале дIачуьрзан из.

Сашийна дагаваха духка хlамаш да: тахан а тIехьа юха ца лоацаш хьа ма доагIий хlаммига бер долча хана дIаделадь цун спортивни вахар. Цкъьбакъда, кхьаьста дега ча йолаер цунна цеи вожаш Игореи Москве хиннад кагирхойн студентийн 12-га Дерригугнен фестивальхьа кхьаличеи дIаьхьолачеи хьа. Фестивале дакъа лоадараштен тевлевзвораш уу хьежар хиннача миллионни болча нахан бIогIийна еррига хозал дIабогIтера бIаргача бетта тергировкаш е йийзар спортсмейий хlара денна кхозза-кхоначаь еш. Кхьаьстагна мара шаш Игорен Москве хиннад кагирхойн студентийн 12-га Дерригугнен фестивальхьа кхьаличеи дIаьхьолачеи хиннача хьа. Фестивале дакъа лоадараштен тевлевзвораш уу хьежар хиннача миллионни болча нахан бIогIийна еррига хозал дIабогIтера бIаргача бетта тергировкаш е йийзар спортсмейий хlара денна кхозза-кхоначаь еш. Кхьаьстагна мара шаш Игорен Москве хиннад кагирхойн студентийн 12-га Дерригугнен фестивальхьа кхьаличеи дIаьхьолачеи хиннача хьа. Фестивале дакъа лоадараштен тевлевзвораш уу хьежар хиннача миллионни болча нахан бIогIийна еррига хозал дIабогIтера бIаргача бетта тергировкаш е йийзар спортсмейий хlара денна кхозза-кхоначаь еш. Кхьаьстагна мара вIашtIекъьдьяьнад тIирсаш хlама дацар из. Вахьбар аьтча, сахьрдзаре вIашtIекхетараш, ешдцугIойнца пескурсеш, кагирхойн дискотекаш а хиннай. Уоагlга гIадвахе дувц цо вешийна Игорца «Дружба-64» йолаш хьа. Цкъьбакъда, кхьаьста йолаш хьаелаьлча шоай